

Sygn. akt I Cz 135/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSO Teresa Zawistowska

Sędziowie: SO Ewa Pietraszewska (spr.)

SO Krzysztof Nowaczyński

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2013r. w E.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku M. J.

z udziałem W. W., Z. W., S. W., H. W.

o zniesienie współwłasności

na skutek zażaleń wnioskodawczyni i uczestników W. W. i H. W.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Iławie

z dnia 27 listopada 2012r., sygn. akt I Ns 652/11

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie i w miejsce kwoty 5681,15 zł (pięć tysięcy sześćset osiemdziesiąt jeden złotych piętnaście groszy) przyznać biegłemu M. P. tytułem wynagrodzenia za sporządzenie pisemnej opinii kwotę 2860,22 zł (dwa tysiące osiemset sześćdziesiąt złotych dwadzieścia dwa grosze),

2. oddalić zażalenia w pozostałym zakresie

Sygn. akt I Cz 135/13

UZASADNIENIE

W zaskarżonym postanowieniu Sąd Rejonowy w I. przyznał biegłemu sądowemu z zakresu budownictwa M. P. wynagrodzenie za sporządzenie w dniu 30.10.2012r. opinii w sprawie I Ns 652/11 w wysokości 5.681,15 zł oraz przyznał biegłemu zwrot wydatków w kwocie 188,89 zł.

W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd I instancji wskazał, że wysokość wynagrodzenia za wykonaną pracę przy sporządzaniu opinii określa się mając na uwadze wymagane do tego kwalifikacje, konieczny po temu czas i nakład pracy. Nadto, rachunek złożony przez biegłego jest zgodny ze stawkami przewidzianymi w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych. Uznano także za zasadny wniosek biegłego o zastosowanie wyżki w wysokości 50% stawki godzinowej – z uwagi na złożoność opinii i kwalifikacje biegłego. Biegły nadto poniósł i udokumentował wydatki związane ze sporządzeniem opinii, co uzasadniało także wydanie postanowienia o ich zwrocie.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodziła się wnioskodawczyni M. J. i uczestnicy W. W. i H. W..

W zażaleniu od powyższego postanowienia wnioskodawczyni zarzuciła naruszenie art. 89 ustawy z dnia 28.01.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – poprzez przyznanie biegłemu wynagrodzenia znacznie przekraczającego jego nakład pracy i wydatki.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wnioskodawczyni wskazała, że w niniejszej sprawie biegły wydawał już wcześniejsze opinie, zatem był zaznajomiony z materią sprawy, a co więcej – teza opinii sformułowana przez sąd nie budziła wątpliwości i dotyczyła tylko kilku okoliczności. Biegły ponadto bazował na wydanych przez siebie wcześniejszych opiniach – na str. 5 opinii biegły proponuje taki podział nieruchomości, jak w opinii uzupełniającej z dnia 27.07.2011r. oraz na str. 3 opinii biegły powołuje szkice opracowane dla potrzeb opinii z dnia 12.03.2009r. Zaznaczono także, że wizja poprzedzająca wydanie opinii została przeprowadzona przez biegłego w dniu 29.10.2012r., natomiast sama opinia wydana została już w dniu 30.10.2012r., co potwierdza – zdaniem żalącej – fakt, iż czas oraz nakład pracy biegłego potrzebny do sporządzenia przedmiotowej opinii nie były znacząco duże.

W konsekwencji żaląca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i obniżenie przyznanego biegłemu wynagrodzenia w kwocie 600,00 zł, stosownie do poniesionego nakładu pracy oraz o zasądzenie do uczestników na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uczestnicy zaś w swoim zażaleniu żądali obniżenia przyznanego biegłemu wynagrodzenia do kwoty 2.000 zł. Wskazali bowiem, że ich zdaniem biegły rażąco zawyżył żądane wynagrodzenie, gdyż pominął okoliczność, iż opinia z dnia 30.10.2012r. była już trzecią opinią, którą wykonywał biegły P. w niniejszej sprawie oraz w sprawie(...)Sądu Okręgowego w E., przez co dużo wcześniej znał doskonale położenie przedmiotowej nieruchomości, jej parametry i stan techniczny i co powodowało, że nie było potrzebne ponowne opisywanie w opinii samej nieruchomości i jej położenia. Powielanie tych czynności doprowadziło także do nadmiernego rozbudowania opinii o okoliczności doskonale znane już stronom i biegłemu z poprzednich opinii oraz do wykazania nadmiernej ilości godzin koniecznych do jej sporządzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenia zasługiwały na uwzględnienie częściowo. Sąd Okręgowy podziela bowiem stanowisko skarżących co do zarzutu zawyżenia przez biegłego żadanego i przyznanego zaskarżonym postanowieniem wynagrodzenia w aspekcie faktycznego realnego czasu poświęconego wykonaniu opinii i nakładu pracy biegłego.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 89 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala sąd, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków na podstawie złożonego rachunku. Ponadto według orzeczenia Sądu Najwyższego z 13 października 1988r. (IV PZ 66/88 - Biul. SN 1988, nr 10, s. 11), przy ustalaniu wysokości należnego biegłemu wynagrodzenia decydujące znaczenie ma nie ilość rzeczywiście wykorzystanego przez biegłego czasu, lecz ilość czasu niezbędnego do prawidłowego opracowania opinii przez specjalistę, dysponującego niezbędnymi wiadomościami w danej dziedzinie. Konieczne jest zachowanie stosownych proporcji przy przyznawaniu biegłym wynagrodzenia w związku z opiniami składanymi w podobnych sprawach (por. również orzeczenie Sądu Najwyższego z 10 maja 1973r., I PZ 25/73 , OSNCP 1973, nr 10, poz. 184).

Zdaniem Sądu Okręgowego, przedłożona przez biegłego karta pracy, zawierająca zestawienie czynności i liczby godzin, jest nieadekwatna do ilości czasu niezbędnego do sporządzenia przedmiotowej opinii.

W karcie pracy biegły wskazał bowiem, że sporządzenie opinii zajęło mu łącznie 101 godzin, przy czym na wstępne zapoznanie się z tematem opinii i detalami przeznaczono 1 godzinę, na zebranie niezbędnych danych o cenach nieruchomości budynkowych i lokalowych, danych o aktualnych cenach w budownictwie, sprawdzenie aktualnych przepisów potrzebne były 4 godziny, czynności w postaci oględzin, badań, pomiarów, wykonania zdjęć datowanych na 29 października 2012r. wymagały 2 godzin, szczegółowa analiza zebranych danych oraz nowych dokumentów

zawartych w aktach sprawy – 6 godzin, opracowanie opinii zasadniczej wraz z uzasadnieniem, wyliczeniami, weryfikacja wyliczeń wraz z opracowaniem załączników do opinii (rysunki , tabele) – kolejne 88 godzin.

Sąd Okręgowy przyjął jednak, że czas niezbędny biegłemu na wydanie przedmiotowej opinii to 58 godzin. Wątpliwości budzi bowiem ostatnia pozycja ujęta w karcie pracy biegłego. Zdaniem Sądu odwoławczego, biegły poświęcił na opracowanie niniejszej opinii nie więcej, niż 40 godzin pracy. Trafnie podnosi się w zażaleniach, że biegły - sporządzając swoją opinię z dnia 30 października 2012r. - bazował na treści opinii, które zostały sporządzone przez niego już wcześniej, w tym na opinii z dnia 22 sierpnia 2011r. oraz z dnia 12 marca 2009r. Powyższe wyraźnie wynika z porównania treści tych opinii, w których zauważyć można tożsame fragmenty tekstu. Co istotne, sporządzając tą opinię biegły był już zaznajomiony z materią sprawy, co musiało mieć wpływ na czas pracy postaci jego skrócenia. Oczywistym jest bowiem, że opracowując kolejną opinię w danej sprawie biegły nie analizuje omawianych zagadnień od podstaw, ale opiera się na wiedzy, którą zdobył w tej sprawie już wcześniej. Podkreślić też należy, że znaczna część załączników do opinii to zdjęcia, których wykonanie i dołączenie z pewnością nie pochłonęło zbyt wiele czasu.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że w sumie 58 godzin to czas w zupełności wystarczający na przygotowanie i opracowanie przedmiotowej opinii, a przedstawione w karcie pracy biegłego dane – jak zasadnie zauważyli skarżący – przedstawiają zawyżone wartości. Przyjmując tak ustalony czas, jako relatywnie niezbędny dla wykonania przedmiotowej opinii i uznając zażalenia w tym zakresie za zasadne, obniżono należne biegłemu wynagrodzenie za sporządzenie opinii w przedmiotowej sprawie do kwoty 2860,22 zł ([(13 h x 31,86) + (40 h x 47,78)] x 23%).

W tym miejscu należy zauważyć, że zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 marca 1975r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym, w razie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii, wynagrodzenie określone w ust. 2 § 2 może być na wniosek zainteresowanego podwyższone w granicach do 50% stawki, jeżeli biegły ma dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski oraz pełni funkcję biegłego sądowego nie krócej, niż jedną kadencję lub rzeczoznawcy przez okres co najmniej pięciu lat.

W ocenie Sądu Okręgowego, w przedmiotowej sprawie podwyższenie wynagrodzenia biegłego za sporządzenie opinii z dnia 30.10.2012r. było uzasadnione. Biegły sądowy ma wyższe wykształcenie i sprawuje funkcję biegłego sądowego nie krócej, niż jedną kadencję. O potrzebie zwiększenia wynagrodzenia na podstawie § 2 ust. 3 w/w rozporządzenia winien decydować złożony charakter problemu będącego przedmiotem opinii. W przedmiotowej sprawie nie sposób nie zauważyć, że opinia z dnia 30.10.2012r. mimo tego, że jest niejako kontynuacją wcześniej sporządzonych przez tego samego opinii, co uprawnia Sąd II instancji do przyjęcia poglądu, iż podstawowy i złożony problem dotyczący koncepcji zniesienia współwłasności został już niejako rozpoznany przez biegłego przy okazji wydawania wcześniejszych opinii, to zachowała ona jednak swój złożony charakter z uwagi na konieczność uwzględnienia w projekcie zniesienia współwłasności także prac adaptacyjnych wykonalnych na cele mieszkaniowe w budynku gospodarczym i garażu. Zwiększenie więc o 50% wynagrodzenia biegłego za sporządzenie opinii z dnia 30.10.2012r. powinno więc mieć miejsce, skoro złożoność problemu będącego przedmiotem tej opinii nadal występuje.

Wbrew stanowisku skarżących, w całości na uwzględnienie zasługiwał natomiast wniosek biegłego o przyznanie kosztów podróży samochodem z miejsca jego zamieszkania (E.) do miejsca wykonania czynności (I.). Zgodnie bowiem art. 89 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i z § 13. 1. Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 marca 1975r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym, biegłym (jednostkom organizacyjnym wymienionym w § 7 i 8) niezależnie od wynagrodzenia za wykonaną pracę przysługuje zwrot kosztów zużytych materiałów oraz innych wydatków niezbędnych do wydania opinii. Sam zaś koszt podróży wyliczony przez biegłego odpowiada normie § 2 pkt 1 b rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27

poz. 271 ze zm.), na podstawie którego maksymalna wysokość stawki za 1 km przebiegu samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ wynosi 0,8358 zł.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy w pkt 1 na podstawie art. 386 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie i obniżył przyznaną biegłemu tytułem wynagrodzenia za sporządzenie pisemnej opinii kwotę 5681,15 zł - do kwoty 2860,22 zł.

W pozostałej części zażalenie podlegało oddaleniu jako niezasadne na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., co też znalazło swoje odbicie w treści pkt 2.